

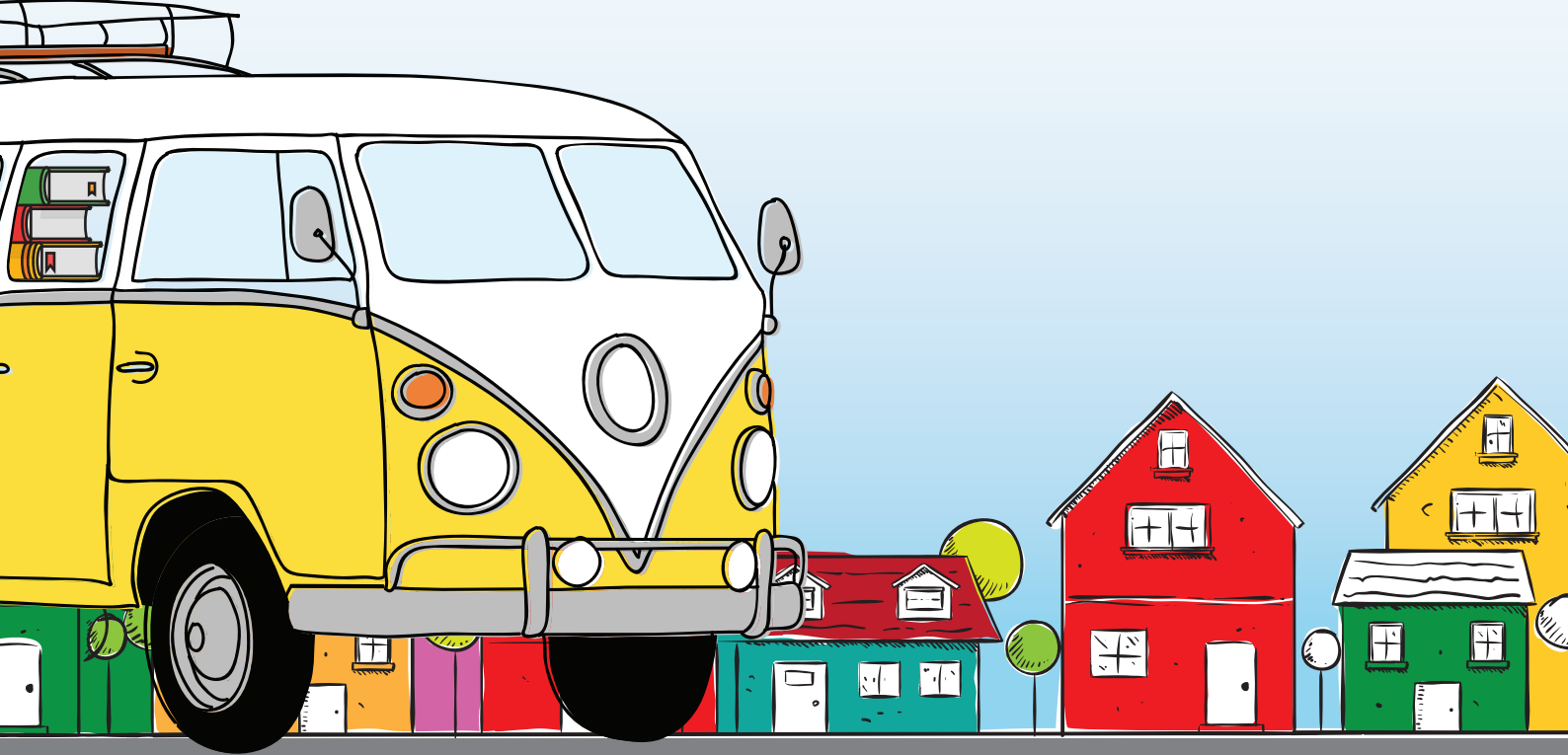
Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

bülten

Aylık Bülten • Haziran 2017 • Sayı: 8

ROMANLAR İÇİN GEZİCİ İŞ ve EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ

"DEZAVANTAJLI KİŞİLERİN SOSYAL ENTEGRASYONU ile İSTİHDAM EDİLEBİLİRLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ"

HİBE PROGRAMI (Europe Aid/ 135743)

Bu yayın Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısıyla hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden yalnızca Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliđi veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIđI

SAMROM

Romanlar İçin Gezici İş ve Eğitim Merkezi Proje Bültenimizin yepyeni bir sayısıyla yeniden sizlerle birlikteyiz. Hepinizin de bildiği gibi Bültenimizle, bir yandan Projemizdeki gelişmeleri sizlerle paylaşırken diğer yandan da Basın ve Yayın Ekibimizin belirlediği konuları mercek altına alarak, roman vatandaşlarımızın istek ve taleplerini sizlere iletiyoruz. Bu ayki bülten konumuz “Erken Yaşta Evlilikler”.

Bu konuyu ele alırken öncelikli olarak, Yavuz Selim ve 200 Evler Mahallesinde yaşayan farklı kuşaklardaki romanlarla görüşerek, yaşam deneyimlerini kaleme aldık. Bültenimizde geniş olarak yer verdiğimiz bu hikayeler, romanların evliliğe bakış açısı, erken yaşta evliliğin nedenleri ve etkileri konusunda bizlere önemli ipuçları veriyor. Romanlar arasında normalleşen ve meşrulaşan bu olgunun derhal ortadan kalkması gerektiğini vurgulanarak, erken yaşta evliliğin roman aile yapısı üzerindeki tehditlerine dikkat çekiliyor.

Erken yaşta evlilik konusunun yanı sıra Proje faaliyetlerine de yer verdiğimiz bu sayımızda, Romanlar İçin Gezici İş ve Eğitim Merkezi Projemizdeki önemli gelişmeleri sizlerle paylaşacağız. Tüm bu süreçte bizlere katkı veren herkese sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz ve herkese keyifli okumalar diliyoruz.

KIZLARIMIZDA GELİNLİK SEVDASI VAR...

Erken yaşta evlilik konusunda ilk röportajımızı, 50 yaşında, dört çocuk babası, emekli gazi Kenan KARATÜRE ile yapıyoruz. Roman Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Kenan KARATÜRE, röportajında erken yaşta evliliğin eskiye oranla azaldığını ifade ediyor.

“Eskiye bakacak olursak erken yaşta evlilikler azaldı. Önceden çok daha küçük yaşlarda evlenilirdi. Artık öyle değil. Aileler okumak isteyen, azimli çocuklarını okula gönderme konusunda daha bilinçliler. Özellikle roman gençler, evlenmek için askerliği bekliyorlar.

Gelinlik sevdası nedeniyle kızlarımız

evlenme konusunda biraz daha aceleci. Bazen de aileler kızlarını korumak amacıyla mecburiyetten evliliğe onay vermek zorunda kalıyorlar.

Bizde boşanma ve akraba evliliği olmadığı için de aileler, çocuklarını bu süreçte yalnız bırakmıyor. Maddi sıkıntılar aileleri çok zorluyor. Ancak zamanla hata yaptığını anlayan gençler, eğitim hayatına geri dönmek için çaba harcıyorlar.

Gençler çevreden çok etkileniyor. Toplumda iyi örneklerin sayısı artarsa bu sorunların sayısının da azalma olur. “

BÜLTEN KÜNYESİ

Samsun'da Gezici İş ve Eğitim Merkezi Proje Aylık Bülteni - **İletişim ve Bültenin Sahibi:** Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği **Sorumlu Müdür ve Yazı İşleri Müdürü:** Hasan GÜDÜL - **İletişim Adresi:** Kadıköy Mah. Kadı Cad. No:21/B İlkadım/SAMSUN **Tel&Faks:** 0(362) 4323846 **E-mail:** yeniufuklar55@gmail.com - info@romgem.org **Web:** www.romgem.org

Baskı: Mogi Ajans Basım Öncesi Bilgisayar Destekli Hizmetleri Ltd. Şti.
Adres: Pazar Mh. Meseret Sk. No:43/3-3 İlkadım/SAMSUN Tel: 0362 4317650 Faks: 0362 4317656

- Gezici İş ve Eğitim Merkezi Proje Aylık Bülten internet sitemizdeki e-Bülten bölümünden de ulaşabilirsiniz. / www.romgem.org
- Bu bültende yayımlanan yazı ve fotoğraflar sahibinden izinsiz kullanılamaz.

KAÇARAK EVLENDİM!

Erken yaşta evlenme konusunda ikinci röportajımızı Yavuz Selim Mahallesinde yaşayan 52 yaşında, evli, bir çocuk annesi Aşkın ERGÜLER ile yapıyoruz. Kendisi ev hanımı olan Aşkın ERGÜLER, büyük bir samimiyetle kendi yaşam hikayesini bizimle paylaşıyor.

“15 yaşında çok severek evlendim. Yaşım küçük olduğu için babam beni vermek istemedi. Hatta evlenmemi engellemek için dayağa bile başvurdular. Ben dinlemedim. Kaçarak evlendim. Eşimin de yaşı küçüktü. Yemek, temizlik gibi ev işleri konusunda da hiç bilgim yoktu. Çok zorlandım. Eşimden ve kaynanamdan bu konularda çok eziyet gördüm. 16 yaşında bir çocuğum oldu ancak yaşamadı. 21 yaşında ikinci kez anne oldum. Çok şükür o yaşıyor. Şimdi 12 yaşında bir torunum var. Onun erken evlenmesini istemem.

Derslerinde başarılı. Okumak, öğretmen olmak istiyor. Bende okusun istiyorum. Ancak bu mahallede olduğu için korkuyorum. Bizim mahallede gece gezmeleri var. Gençler ve çocuklar genelde sokakta. Birbirlerinden çok etkileniyorlar. Aklı karışmasın diye göndermiyorum” dedi.

ERKEN YAŞTA EVLİLİK SORUMLULUK DEMEK...

Erken yaşta evliliklerin öncelikle bireylerin, daha geniş kapsamda ise toplum üzerinde pek çok olumsuz sonuçlara neden oluyor. Sağlıktan eğitime, toplumsal yaşamdan intiharlara kadar pek çok alanda medyana gelen bu sorunlar ilerleyen dönemde çözümlenmesi daha zor ve karmaşık problemleri doğuruyor.

Yavuz Selim Mahallesinde yaşayan, evli ve üç çocuk babası Cesur TAŞGIN, erken evlilikteki sorunları kısaca şu şekilde özetliyor:

“Erken evlilik sorumluluk demek. Büyük bir yükün altına erken yaşta girmek demek. Ben 15 yaşında anne-babamın rızasıyla evlendim. Eşim 14 yaşındaydı. Evlenmeyle birlikte çalışmaya başladım. Daha doğrusu mecbur kaldım. 14-15 yaşlarında gençler gezip dolaşırken, beni evde bebeğim bekliyordu. Şu anda 2 tane çocuğum var, eşim 3. Çocuğa hamile. Sorumluluklarım daha da arttı. Erken yaşta evlenmek, benim için bilinçli bir hareket değildi. Aynı mahallede yaşayıp, akşama kadar bir arada olunca ve çevrenizdeki arkadaşlarınızda evlenince, biz de evlenelim ne olacak dedik. Keşke okula devam etseydim. Neyse ki mahallede evlenme yaşı, son 2-3 yıldır 19-20 yaşa yükseldi.”

EVLİLİK BANA GEREKSİZ GELİYOR...

Cesur TAŞGIN' in sözleri içimizi biraz olsun rahatlattı. Romanlarda özellikle kız çocuklarında erken yaşta evlenme oranının, Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Yapılan araştırmalar, erken yaşta evlilikle birlikte özellikle kız çocuklarının eğitim sürecinden kopuş yaşadığı ve okulu terk gibi sonuçlara dikkat çekiyor.

Samsun'da yaşayan genç kızlardaki durumu merak edip sözü HANDE ÖZBAYRAM'a bırakıyoruz.

“Yakın bir arkadaşım 13 yaşında evlendi. Çok güzel bir kızdı. Evlendikten sonra yaklaşık bir sene görüşemedik. Gördüğümde onu tanıyamadım. Bebeği olmuştu. Çok değişmişti. Kaynanası ile sorunları vardı, erken yaşta anne olduğu ve evlendiği için çok pişmandı. Benimde 12-13 yaşlarında arkadaş çevrem oldu. Ancak ne sigaraya başladım nede erken evlenecek kadar aşık

oldum. Tüm bunları görünce erken evlilik bana gereksiz geliyor.”

Roman mahallelerinde yaptığımız saha gözlemleri ve görüşmelerimiz sonucunda, erken yaşta evlilikte genellikle çevrenin ve özellikle de akranların önemli etkisi olduğunu söyleyebiliriz. Ancak aile ya da aile büyüklerinin ısrarıyla evlendiğini ifade eden romanlara da rastlamak mümkün. Bu konuda ismini vermek istemeyen bir genç, yaşadıklarını şu şekilde dile getiriyor;

“Mahallede herkes birbirini tanıdığı için, gece geç saatlere kadar oturuyorduk. Bu durum ailemi özellikle babamı çok endişelendiriyordu. Babam beni her gece bekleyip, kollarım kesik olup olmadığını kontrol ediyordu. Ben devamlı gece geç gelince ailem “biz bu adamı nasıl kısıtlarız, elini ayağını dışardan nasıl keseriz” diye düşünüp beni evlendirdiler. Evlendiğimde 18 yaşındaydım, pişman değilim ancak yine de erken oldu.”

Uzmanlar, erken yaşta evliliğin ağır travmalara ve kalıcı psikolojik rahatsızlıklara neden olduğunu belirtiyor. Türkiye'de yapılan her 4 evlilikten birisi erken yaşlarda gerçekleşiyor. Ancak romanlar arasında bu oranın daha da yüksek olduğu görülüyor. Toplum tarafından önemli bir sorun olarak görülmemen erken yaşta evlilikler, hem çiftleri, hem ailelerini hem de toplumu, kısa ve uzun vadede büyük sorunlarla karşı karşıya bırakıyor. Kendi rızasıyla dahi olsa erken yaşta yapılan evlilikler özellikle kız çocuklarının toplumdaki eşitsiz konumunu pekiştirmekle beraber hayat tercihlerini de azaltıyor. Ruhsal ve bedensel gelişimini henüz tamamlamamış, kendi yaşam sorumluluklarını alamamış, haklarını bilmeyen bu gençler, ergenlik sorunlarını çözmeden evlilik gibi önemli bir sorumluluğun altına giriyorlar. Yaşanan pişmanlık, öfke, özlem, hayal kırıklığı gibi duygular depresyon, kaygı bozuklukları, güven problemleri gibi pek çok psikolojik sorunu beraberinde getiriyor.

Erken yaşta evlilikler, erken gebelik ve doğumlara da yol açabiliyor. Fiziksel gelişimini ve ruhsal olgunlaşmasını tamamlayamamış gençler erkenden evlendiklerinde, çocukların sağlıklı bir şekilde gelişmelerini tamamlayamamalarına hatta gebelik ve doğumlarda anne veya çocuğun ölümü- ne neden olabilmektedirler.

Ayrıca, erken yaş evliliklerinde aile içi sorunlar daha fazla görülmekte, çocuk bakımı ve çocuğu büyütme noktasında çift yeterli olgunlukta olamadığı içiş ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Aile içi şiddetle beraber evlilikte mutlu olamayan kadın ve erkek psikolojik sorunlarla karşı karşıya gelmektedir. Genç karı koca arasındaki sorunlar ailelerini de etkilemekte, aile ve eşler arasında kavgalara, kıskançlıklara, şiddete neden olmaktadır. Bu durum yıpranmış ailelere, mutsuz çiftlere, ortada kalmış ve psikolojik sorunlarla büyüyen çocuklara yol açmaktadır.

Tüm bu sorunların çözümü için yapılması gereken romanların yaşadığı bölgelerde anne ve babaların çeşitli görsel ve işitsel medya kullanılarak erken yaşta evlilik, kadın hakları, çocuk hakları, aile içi şiddet gibi önemli konularda bilinçlendirilmeleridir. Özellikle evlilik öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesi, aile planlaması hizmetlerinin yaygınlaştırılması kız çocuklarının eğitime dâhil edilmesi, kadınların ekonomik anlamda özgürlüğünün sağlanması, kadınların iş kurma ve meslek edinmelerinin sağlanması ve cinsiyet ayrımcılığı konusunda çalışmaların artırılması gerekmektedir.

Son Söz...

Erken yaşta evlilik konusunu ele aldığımız bu bültende son sözü yine bölgedeki gençlere ve mahalle sakinlerine bırakıyoruz. Evlilik konusunda duygu ve düşüncelerini bir cümleyle bizimle paylaşmalarını istiyor ve aldığımız cevapları sizlerle paylaşıyoruz.

- Erken evlenenler çabuk yaşlanıyor. Yorgun oluyor. Kendilerini salıyorlar.
- Biz de boşanma olmaz.
- Erken evlilik alışkanlık olarak kaldı. Gelenek-görenek haline geldi.
- Herkeste gelinlik ve damatlık giyme hayali var.
- Aileler bilinçaltına işliyor. 14 yaşına girince “Evlenmeyip ne yapacaksın?” diyorlar. Ailelerde etkiliyor.
- 7 sene garsonluk, kasiyerlik yaptım. Evim için, çocuğum için.
- Erken evlilik şiddeti körüklüyor. Bıkkınlık oluyor. Gerginlik oluyor. Aldatmalar oluyor ama boşanma olmuyor.
- Hayatın kararlı ne kadar oldu? Evleneli ne kadar oldu?
- Şimdiki aklım olsaydı evlenmezdim.